

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 25.

Vydána dne 17. dubna 1948.

Cena Kčs 3.40.

O B S A H :

(60.—63.) 60. Zákon o potírání nemocí přenosných na lidi. — 61. Zákon o některých ochranných opatřeních proti tuberkulóze. — 62. Zákon, kterým sa rozširuje platnosť zákona zo dňa 30. januára 1947, č. 16 Sb., o umiestení a inom zaopatrení zamestnancov na skonfiškovanom pôdohospodárskom majetku a ich rodinných príslušníkov, na Slovensko. — 63. Zákon o zhodnocení činnosti národních správě živnostenských podniků a o právech jejich vdov a sirotků.

60.

Zákon

ze dne 20. března 1948

o potírání nemocí přenosných na lidi.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část I.

Hlášení přenosných nemocí.

§ 1.

Nemoci povinné hlášením.

(1) Podle tohoto zákona jest hlásiti:

A. každé onemocnění, podezření z onemocnění a úmrtí při těchto přenosných nemocech:

1. asijská cholera,
2. malomocenství (lepra),
3. mor (pestis),
4. neštovice (variola),
5. papouščí nemoc (psittacosis),
6. skvrnivka (typhus exanthematicus) a jiné snadno přenosné rickettsiosy,
7. žlutá zimnice (febris flava),
8. Bangova nemoc,
9. dáivý kašel (pertussis),
10. přenosná dětská obrna (poliomyelitis epidemica),
11. horečka omladnic po porodu a po potratu (sepsis post partum et post abortum),
12. intoxikace a infekce z poživatin (botulismus, gastroenteritis infectiosa různého původu),

13. meningokoková nákaza (meningitis cerebrospinalis epidemica),
14. paratyf a ostatní onemocnění vyvolaná Salmonellami,
15. postvakační encefalitida (čerstvá i pokud jde o následky),
16. sněť slezinná (anthrax),
17. spála (scarlatina),
18. střídavka (malaria),
19. trachom,
20. trichinosa,
21. tularemie,
22. tyf (typhus abdominalis),
23. přenosná úplavice (dysenteria),
24. vozňivka (malleus),
25. vrátivka (febris recurrens),
26. vzteklna (lyssa),
27. Weilova nemoc (morbus Weili),
28. epidemický zánět jater (hepatitis epidemica),
29. epidemický zánět mozku (encephalitis epidemica), jakož i na člověka přenosné encefalomyelitidy zvířecí,
30. záškrt (diphtheria),
31. žňová horečka (leptospirosis grippotyphosa);

- B. všechny streptokokové infekce horních dýchacích a zažívacích cest, pokud se vyskytují hromadně, zejména mezi školní mládeží a v léčebných, ošetrovacích a jim podobných ústavech;
- C. každé úmrtí při chřipce (influenza) a prvotním zánětu plic (lobární pneumonii);
- D. každé kousnutí vzteklým nebo ze vztekliny podezřelým zvířetem;
- E. každou osobu, která, aniž je sama nemocna, vyměšuje zárodky infekce z poživatin, paratyfu, tyfu, přenosné úplavice nebo záškrtu;

F. každé onemocnění svrabem a mikrosporií u osob

1. zdržujících se v lázeňských místech a rekreačních střediscích,
2. hromadně ubytovaných,
3. činných v potravinářských závodech nebo v závodech a zařízeních s větším počtem zaměstnanců,
4. docházejících do škol nebo na místa, kde se shromažďuje větší množství lidí.

(2) Zemský národní výbor (na Slovensku pověřenectvo zdravotnictví) může naříditi vyhláškou v Úředním listě republiky Československé (v Úradnom vestníku) pro celý svůj obvod nebo jen pro určitá místa nebo za určitých podmínek povinné hlášení všech případů onemocnění, podezření z onemocnění a úmrtí při:

1. chřipce,
2. planých neštovicích (varicella),
3. spalničkách (morbilli),
4. epidemickém zánětu průšnic,
5. serosní meningitidě,
6. atypické virové pneumonii.

(3) Ministerstvo zdravotnictví může naříditi vyhláškou v Úředním listě republiky Československé povinné hlášení podle odstavce 1 i u jiných přenosných nemocí, vyžaduje-li toho veřejný zájem zdravotní, zejména vyskytne-li se větší počet případů onemocnění.

(4) Bylo-li hlášeno podezření z onemocnění, je třeba ihned po přesném zjištění stavu podati hlášení o onemocnění přenosnou nemocí nebo hlášené podezření odvolati.

(5) Potírání tuberkulózy a pohlavních nemocí upravují samostatné zákony.

§ 2.

Osoby k hlášení povinné.

Způsob hlášení.

(1) Hlášením jest povinen:

- a) v léčebných, ošetrovacích a jim podobných ústavech, poradnách a ambulatoriích vedoucí lékař nebo lékař, který jej zastupuje,
- b) ve výchovných, kárných, vězeňských a jim podobných ústavech ústavní lékař, a není-li ho, ošetřující lékař,
- c) jinak každý lékař, který zjistil nemoc, podezření z nemoci, vyměšování choroboplodných zárodků nebo úmrtí na přenosnou nemoc.

(2) Hlášení podle odstavce 1 jest povinen učiniti též každý veterinář, který se dověděl při výkonu svého povolání, že někdo onemocněl nebo je podezřelý z onemocnění papouščí ne-

mocí, Bangovou nemocí, intoxikací nebo infekcí z požívatin, paratyfem, snětí slezinnou, trichinovou, tularemii, vzhřivkou, zvířecí encefalomyelitidou, vzteklinou nebo byl kousnut vzteklym nebo ze vztekliny podezřelým zvířetem.

(3) Hlášení jest podati pro každý jednotlivý případ do 24 hodin od zjištění skutečností uvedených v odstavci 1, písm. c). Způsob hlášení stanoví ministerstvo zdravotnictví vyhláškou v Úředním listě republiky Československé.

(4) Hlášení podle odstavců 1 až 3 je třeba učiniti zároveň okresnímu národnímu výboru a státnímu obvodnímu (obecnímu, městskému) lékaři, příslušným podle místa pobytu (úmrtí) osoby onemocnělé, podezřelé z onemocnění přenosnou nemocí nebo osoby vyměšující choroboplodné zárodky. Ve městech s vlastním statutem nebo se zřízeným magistrátem se učiní hlášení jen příslušnému orgánu národního výboru. Hlášení přenosných nemocí u osob, které jsou v nemocničním ošetření, je třeba podati též orgánům příslušným podle místa posledního pobytu nemocného před přijetím do nemocnice.

(5) Osoby uvedené v odstavci 1 jsou povinny hlásiti každou změnu bytu nebo místa pobytu nemocného, z nemoci podezřelého nebo osoby vyměšující choroboplodné zárodky, pokud se mohly při výkonu své činnosti o těchto okolnostech dovědět, jakož i jejich přijetí a propuštění z ústavu. Byla-li osoba stížená přenosnou nemocí propuštěna z ústavního ošetření, je v hlášení uvést, zda je vyléčena, nebo že již nevyměšuje zárodky bakteriálních infekcí.

§ 3.

Povinnost přivolati lékaře.

(1) K osobám, které onemocněly přenosnou nemocí nebo k osobám z takové nemoci podezřelým, musí býti přivolán bez prodlení lékař, který je povinen ošetřiti nemocného a učiniti předepsané hlášení.

(2) Lékaře jsou povinni přivolati:

1. osoby, které ošetřují nemocného,
2. přednosta domácnosti nebo zletilý spolubydlící,
3. majitel bytu nebo domu,
4. ředitel nebo správce veřejného nebo soukromého učiliště, pokud onemocněly osoby, které se zdržují v takových učilištích.

(3) Osoby odpovědné za vedení podniků, závodů nebo jiných zařízení mají, pokud jde o osoby tam ubytované, stejné povinnosti jako přednosta domácnosti (odstavec 2, č. 2).

(4) Povinnost přivolati lékaře (odstavec 1) u osob uvedených v odstavci 2, č. 2 až 4

a v odstavci 3 vznikne jen tehdy, není-li osoby uvedené na přednějším místě.

(7) Úřední ohledač mrtvol, který zjistil úmrtí na přenosnou nemoc nebo podezření z takové nemoci, jest povinen o tom zpravit bezodkladně státního obvodního (obecního, městského) lékaře.

Část II.

Vyšetření nemoci.

§ 4.

(1) Okresní národní výbor provede svými zdravotnickými orgány ihned ve svém obvodu na podkladě došlých hlášení (§§ 1 a 2) potřebná šetření o příčině, způsobu a původu nákazy, o rozšíření nemoci, jakož i o nebezpečí jejího dalšího šíření. Vyžaduje-li veřejný zájem zdravotní součinnosti jiných orgánů veřejné správy, jest třeba je bezodkladně přizvat.

(2) Veřejné ústavy léčebné a ošetrovací, jakož i zdravotní ústavy výzkumné a badací, které patří veřejnoprávním korporacím nebo veřejným fondům, jsou povinny na žádost okresního národního výboru spolupůsobiti při šetření podle odstavce 1 a sdělit mu výsledek.

(3) Okresní národní výbor sdělí výsledek šetření místnímu národnímu výboru, v jehož obvodu vznikla nemoc nebo podezření z nákazy.

§ 5.

Ministr zdravotnictví vyhlásí v Úředním listě republiky Československé směrnice pro postup při vědeckých pracích se zárodky přenosných nemocí, při zacházení s nimi a při jejich úschově.

§ 6.

(1) Zdravotnické osoby pověřené okresním národním výborem, aby provedly šetření potřebná k pátrání po nemoci, podezření z nemoci nebo po vyměšování choroboplodných zárodků, jsou oprávněny vstupovati na místa, kde je ošetřován nemocný nebo kde je uložena mrtvola. Tyto osoby musí zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se při tom dověděly, jakož i šetření zákonných předpisů o ochraně svobody osobní, domovní, a dále tajemství poštovního a listovního. Vyžaduje-li toho zjištění nemoci, může okresní národní výbor naříditi pitvu zemřelého.

(2) Při šetření prováděném podle odstavce 1, zejména při pitvě, může býti přítomen též ošetřující lékař.

(3) Osoby stížené přenosnou nemocí nebo podezřelé z takové nemoci a osoby vyměšující

choroboplodné zárodky nebo podezřelé z takového vyměšování, jakož i osoby uvedené v § 3, odst. 2 a 3, jsou povinny sdělit vyšetřujícím orgánům (odstavec 1) na jejich dotaz všechny okolnosti potřebné k vyšetření nemoci.

(4) Osoby uvedené v odstavci 3, kromě osob uvedených v § 3, odst. 2 a 3, a osoby, které mají býti propuštěny z izolace nebo dohledu úředního lékaře (§ 11, odst. 1), se musí podrobiti nutným lékařským vyšetřením a odněti materiálu k vyšetření.

Část III.

Ochranná opatření.

§ 7.

Ochranná opatření prováděná zemskými národními výbory (na Slovensku pověřenectvem zdravotnictví) a ministerstvem zdravotnictví.

(1) Vznikne-li nebezpečí epidemie, učiní zemský národní výbor (na Slovensku pověřenectvo zdravotnictví) všechna potřebná a vhodná opatření směřující k jejímu potlačení. Zejména může naříditi povinné ochranné očkování veškerého obyvatelstva, obyvatelstva určitého obvodu nebo jeho skupin proti přenosným nemocem.

(2) Opatření uvedená v odstavci 1 učiní kdykoli také ministerstvo zdravotnictví, zejména přesahuje-li nebezpečí epidemie obvod jednotlivého zemského národního výboru (pověřenectva zdravotnictví), a může opatření zemského národního výboru (pověřenectva zdravotnictví) kdykoli doplniti, změnit nebo zrušiti.

Ochranná opatření prováděná okresním národním výborem.

Všeobecná opatření.

§ 8.

(1) Okresní národní výbor je povinen prováděti stálý dozor na zařízení, která slouží zásobování pitnou a užitkovou vodou, jakož i na zařízení sloužící k odstranění odpadků, zejména lidských a zvířecích výkalů.

(2) Okresní národní výbor může uložit majitelům nebo udržovatelům zařízení uvedených v odstavci 1, aby odstranili na vlastní náklad závady na těchto zařízeních, po případě určití způsob, jakým se zjedná náprava.

(3) Vypukne-li přenosná nemoc nebo vznikne-li podezření, že taková nemoc vypukla, vydá okresní národní výbor neprodleně příkazy a zákazy potřebné k provedení ochranných opatření, a to jak všeobecně, tak pro jednotlivé případy. Všeobecná nařízení, jakož i jejich odvolání vyhlásí okresní národní výbor způsobem v místě obvyklým.

§ 9.

Okresní národní výbor může podle potřeby pro svůj obvod nebo jeho části zejména:

1. naříditi povinné prohlídky mrtvol úředním lékařem,
2. naříditi omezení ve výrobě, dovozu, vývozu, přepravě, úschově, prodeji a jinakém nakládání s předměty, kterými může být šířena nákaza, zejména s potravinami,
3. zakázati nebo omeziti provoz kočovných živnostenských podniků,
4. omeziti na nejmenší míru cesty obyvatel postižených obcí mimo obvod jejich bydliště,
5. naříditi některá omezení v dopravních podnicích, zejména v lodní a vorové dopravě,
6. zavésti zvláštní hlášení osob, které se před příchodem do jeho obvodu zdržovaly v místech postižených přenosnou nemocí; pro účely hlášení jest opatřiti oddělené místnosti,
7. naříditi osobám, které při výkonu svého povolání přicházejí do styku s osobami postiženými přenosnou nemocí nebo s mrtvolami, omezení v osobním styku a v povolání a uložit jim, aby se podrobily dalším jeho opatřením, zejména povinnému ochrannému očkování proti přenosnému nemocem,
8. naříditi uzavření škol, zakázati nebo omeziti konání trhů, veletrhů, slavností všeho druhu, divadelních a filmových představení, schůzí a jiných podniků, při nichž se shromažďuje větší množství lidí; rozhodnutí okresního národního výboru o uzavření nebo znovuotevření školy provede ředitel nebo správce školy,
9. zakázati nebo omeziti používání studní, rybníků, jezer, vodních toků, vodovodů, lázní, prádelen a záchodů, pokud slouží veřejnému užívání,
10. naříditi obyvatelstvu hubení živočišných škůdců, kteří přispívají k dalšímu šíření přenosných nemocí,
11. naříditi zachovávání zvláštních ochranných opatření při umísťování, zarakvení, přepravě a pohřbívání osob, zemřelých na přenosnou nemoc,

12. naříditi osobám stíženým přenosnou nemocí povinné léčení v ústavu nebo mimo ústav.

§ 10.

Opatření pro jednotlivé případy.

V jednotlivých případech může okresní národní výbor:

1. naříditi osobám stíženým přenosnou nemocí a osobám podezřelým z takové nemoci nebo nákazy, aby se podrobily izolaci nebo jiným omezením v osobním styku (§§ 11 a 12),
2. zakázati osobám uvedeným pod č. 1 zcela nebo částečně výkon některých činností nebo povolání (§ 13),
3. provésti potřebná opatření k zamezení šíření přenosných nemocí u osob vyměšujících choroboplodné zárodky (§ 14),
4. naříditi označení bytů a domů, ve kterých se vyskytla přenosná nemoc, po případě naříditi úplné nebo částečné vyklizení takových bytů a domů (§ 15),
5. naříditi provedení desinfekce domů, místností, dopravních prostředků a předmětů, které mohou působiti na šíření nákazy (§ 16).

Isolace.

§ 11.

(1) Osoby stížené přenosnou nemocí a osoby podezřelé z takové nemoci nebo nákazy se musí podrobiti izolaci nebo dohledu úředního lékaře. Okresní národní výbor může v zájmu zamezení šíření nákazy naříditi těmto osobám, nebo osobám, které o ně pečují, aby se podrobily některým omezením v osobním styku, zejména, aby upustily od školní docházky.

(2) Osobám bez příštěší nebo osobám bez stálého bydliště, jakož i osobám, které provozují kočovné živnosti nebo vedou ze zvyku potulný život, může okresní národní výbor za účelem dohledu podle odstavce 1 uložit omezení ve volbě místa pobytu a místa pracovního.

(3) Vyžaduje-li toho veřejný zájem zdravotní, mohou býti v ohrožené oblasti izolovány na určitou dobu též osoby zdravé. K provedení takové izolace může si okresní národní výbor, po předchozím vyrozumění zemského národního výboru (na Slovensku pověřenectva zdravotnictví), vyžádati pomoc orgánů vojenských.

§ 12.

(1) Isolace se provádí zpravidla v nemocnici nebo jiném vhodném ústavu. Okresní národní výbor může však povolit izolaci v bytě, je-li zabezpečeno, že budou zachovány podmínky uvedené v odstavcích 2 a 3.

(2) Isolace musí být provedena tak, aby nemocný nepřišel do styku s jinými osobami a aby bylo zamezeno další rozšíření přenosné nemoci. Přístup k nemocnému mají pouze osoby, které ho ošetřují, a osoby uvedené v § 6, odst. 1. Dále může být povolen přístup k nemocnému též duchovnímu a výjimečně rodinným příslušníkům nemocného a jiným osobám, jejichž styku s nemocným vyžaduje vyřízení neodkladných věcí. Tyto osoby musí zachovávat všechna nutná opatření proti dalšímu šíření nemoci.

(3) Osoba podezřelá z nemoci nebo nákazy nesmí být izolována v téže místnosti s nemocným. Uzná-li to úřední lékař za přípustné, mohou být izolovány v téže místnosti osoby podezřelé z nákazy společně s osobami podezřelými z nemoci.

(4) Nedodrжуje-li nemocný, podezřelý z nemoci nebo osoby, které s nimi přicházejí do stálého styku, izolaci nařízenou v bytě, nebo chovají-li se tak, že vznikne nebezpečí rozšíření nemoci, nařídí okresní národní výbor jejich izolaci v nemocnici nebo jiném vhodném ústavu.

(5) Převoz osob stížených nemocemi uvedenými v § 1, odst. 1, písm. A, č. 1 až 7, 10, 13, 14, 17, 22, 23, 24, 26, 28 a 30 a osob podezřelých z těchto nemocí do nemocnice se může provést pouze vozy k tomu ucelu zvláště určenými.

§ 13.

Z á k a z v ý k o n u p o v o l á n í .

Okresní národní výbor může podle směrnic, které vydá ministerstvo zdravotnictví a vyhlásí v Úředním listě republiky Československé, zakázati osobám stíženým některou přenosnou nemocí, jakož i osobám podezřelým z takové nemoci, zcela nebo částečně výkon povolání nebo činnosti, při níž by mohly šířiti nákazu.

§ 14.

O p a t ř e n í o h l e d n ě o s o b v y m ě š u j í c í c h c h o r o b o p l o d n ě z á r o d k y .

(1) Okresní národní výbor nařídí osobám vyměšujícím choroboplodné zárodky, aby se podrobily stálému dohledu úředního lékaře a opétovaným lékařským vyšetřením a aby prováděly desinfekci svých výmětů.

(2) Osoby uvedené v odstavci 1 nesmějí být činny při přímém i nepřímém zacházení s potravinami v závodech a zařízeních, v nichž se potraviny získávají, ošetřují, zpracovávají, upravují, podávají aneb uvádějí do oběhu. Osoby takové nesmějí být zaměstnány ani při trhání

a balení ovoce, ani při sběru lesních plodin (jahod, malin, ostružin a pod.) a léčivých rostlin.

(3) Okresní národní výbor nařídí, aby se všechny osoby vykonávající činnost, při níž je lidské zdraví vyměšováním choroboplodných zárodků zvláště ohroženo, podrobovaly v pravidelných obdobích vyšetření, zda nevyměšují choroboplodné zárodky. Vyšetření provádějí bezplatně úřední lékaři a Státní zdravotní ústav nebo jeho pobočky. Kde jest toho zapotřebí, spolupůsobí při vyšetření též jiní lékaři, zejména závodní lékaři.

(4) Okresní národní výbor nařídí vlastníku domu, aby v domě, kde se zdržují osoby uvedené v odstavci 1, provedl potřebná hygienická opatření sloužící k zamezení šíření přenosných nemocí. Náklady těchto opatření nese vlastník domu a nájemníci domu, pokud roční důchody těchto osob (včetně pracovního výděлку) spolu s ročními důchody (včetně pracovního výděлку) osob povinných je živiti přesahují částku 72.000 Kčs a pokud lze spravedlivě požadovati, aby zmenšily podstatu svého majetku. Částka 72.000 Kčs se zvyšuje o 3.600 Kčs na každého dalšího rodinného příslušníka, který má nárok na výživu. Částka příspěvku se má k celkovým nákladům vlastníka domu, jako se má roční nájemné osoby příspěvkem povinné k součtu nájemného placeného všemi nájemníky s nájemní hodnotou částí domu bezplatně používaných.

(5) Nezachovávají-li osoby uvedené v odstavci 1 omezení jim uložená (odstavec 1 a 2), nařídí jim okresní národní výbor, aby se podrobily izolaci (§ 12).

§ 15.

O z n a č o v á n í d o m ů a b y t ů .

(1) Domy a byty, ve kterých jsou izolovány osoby stížené přenosnou nemocí, musí být, bylo-li to nařízeno, zřetelně označeny. Okresní národní výbor může naříditi, aby byly stejně označeny domy a byty, ve kterých se zdržují osoby stížené přenosnou nemocí, kterým nebyla nařízena izolace, nebo osoby podezřelé z nemoci nebo nákazy.

(2) Vyžaduje-li toho účinné potírání přenosné nemoci, může okresní národní výbor naříditi úplné nebo částečné vyklizení bytů a budov. Obyvatelům vyklizených bytů a budov musí být bezplatně opatřeno přiměřené náhradní ubytování.

§ 16.

D e s i n f e k c e .

(1) Nemocný nebo osoba, která o něho pečuje, musí prováděti po dobu nemoci běžnou desinfekci podle pokynů úředního lékaře.

(2) Změní-li osoba stížená přenosnou nemocí byt, je-li vyléčena nebo zemře-li, provede místní národní výbor obecním desinfektorem závěrečnou desinfekci v rozsahu stanoveném okresním národním výborem a podle směrnic, které vydá ministerstvo zdravotnictví a vyhlásí v Úředním listě republiky Československé.

(3) Je-li zvláštními okolnostmi odůvodněno podezření, že některé domy, místnosti, dopravní prostředky nebo některé předměty chovají zárodky přenosné nemoci, nařídí okresní národní výbor místnímu národnímu výboru, aby provedl jejich desinfekci.

(4) Nemůže-li být provedena desinfekce předmětů uvedených v odstavci 3, nebo je-li v poměru k jejich hodnotě příliš nákladná, nařídí okresní národní výbor jejich zničení.

§ 17.

Ochranná opatření prováděná místním národním výborem.

(1) Místní národní výbor provádí závěrečnou desinfekci (§ 16, odst. 2) a desinfekci nařízenou okresním národním výborem podle ustanovení § 16, odst. 3, jakož i ochranná opatření nařízená okresním národním výborem a dozírá na dodržování všeobecných nařízení vydaných okresním národním výborem (§§ 8 až 10).

(2) Vyžaduje-li toho veřejný zájem zdravotní, zejména je-li nebezpečí v prodlení, může místní národní výbor na návrh státního obvodního (obecního, městského) lékaře naříditi prozatímní ochranná opatření, potřebná k zamezení šíření přenosné nemoci (§§ 8 až 10) a podá o nich neprodleně zprávu příslušnému okresnímu národnímu výboru. Okresní národní výbor může taková opatření místního národního výboru kdykoli doplniti, změnit nebo zrušiti.

(3) Obce jsou povinny zřizovati a udržovati zařízení sloužící k potírání a zamezení přenosných nemocí v rozsahu stanoveném okresním národním výborem. Ke zřízení a udržování takových zařízení se mohou obce spojovati podle platných ustanovení obecních zřízení. Okresní národní výbor může obce kdykoli přidržeti k tomu, aby se postaraly o zařízení potřebná k ochraně proti přenosným nemocem.

§ 18.

Rozhodnutí národních výborů a jejich výkon.

(1) Rozhodnutí (výměry) okresního národního výboru, jakož i rozhodnutí místního národního výboru (§ 17, odst. 1 a 2) při provádě-

dění ochranných opatření se prohlašují zpravidla ústně a v přítomnosti stran. Rozhodnutí o opatřeních podle ustanovení §§ 11 až 13 a § 14, odst. 2 musí býti vydána vždy písemně a doručena stranám. Strany mohou žádati, aby jim ústně prohlášené rozhodnutí bylo doručeno též písemně. Rozhodnutí však platí za vydané ústním prohlášením.

(2) Odvolání z rozhodnutí vydaných podle odstavce 1 nemají odkladný účinek.

§ 19.

Opatření podle §§ 8 až 18 provede okresní národní výbor na návrh úředního lékaře.

Část IV.

Náhrada nákladů a škod.

§ 20.

Náklady a škody, které vznikly prováděním opatření podle tohoto zákona nebo předpisů vydaných podle něho, hradí stát (zdravotní správa), nejde-li o výjimky uvedené v § 8, odst. 2, § 14, odst. 4, § 22 nebo § 23.

§ 21.

Za úkon provedený podle ustanovení § 3, odst. 1 náleží lékaři, pokud k němu není zavázán svým služebním postavením, přiměřená náhrada obdobně podle ustanovení § 11, odst. 1 a 2 zákona ze dne 28. června 1929, č. 114 Sb., o výkonu lékařské praxe.

§ 22.

(1) Náklady izolace prováděné v bytě nemocného (§ 12, odst. 2 a 3) a náklady povinného léčení (§ 9, č. 12), jakož i náklady běžné desinfekce (§ 16, odst. 1) hradí izolovaný (léčený), nejsou-li třetí osoby podle příslušných předpisů nebo jiných právních závazků povinny poskytovat ošetřování (léčení) nebo úhradu nákladů jím vzešlých.

(2) Ošetřovací výlohy osob stížených přenosnou nemocí, izolovaných z úředního příkazu v nemocnici nebo jiném vhodném ústavu (§ 12, odst. 1 a 4), hradí stát (zdravotní správa) pokud není povinen nositel veřejnoprávního sociálního pojištění podle příslušných předpisů poskytovat nemocenské ošetřování nebo úhradu nákladů jím vzešlých.

(3) Byla-li izolována z úředního příkazu v nemocnici nebo v jiném vhodném ústavu osoba, která onemocněla nebo je podezřelá z onemocnění na nemoc uvedenou v § 1, odst. 1, písm. A, č. 1 až 7, 14, 22 a 23, nebo osoba podezřelá z jakéhokoliv nákazy přenosnou nemocí nebo z vyměšování choroboplodných zárodků hradí stát

(zdravotní správa) ošetřovací výlohy spojené s izolací v plné výši, bez omezení stanoveného v odstavci 2.

(4) Ustanovení odstavců 2 a 3 platí též, provede-li se izolace se souhlasem okresního národního výboru dobrovolně.

§ 23.

Místní národní výbor hradí z vlastních prostředků:

- a) náklady, které vznikly prováděním převozu podle ustanovení § 12, odst. 5,
- b) náklady závěrečné desinfekce (§ 16, odst. 2),
- c) zřizovací a udržovací náklady na zařízení sloužící k potírání a zamezení přenosných nemocí (§ 17, odst. 3).

§ 24.

Vzniknou-li nebo rozšiřují-li se přenosné nemoci v mimořádném rozsahu, může ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvy vnitra a financí poskytnouti finančně slabým obcím výpomoc na úhradu prokázaných nákladů, které obcím vzniknou provedením opatření podle § 12, odst. 5, § 16, odst. 2 nebo § 17, odst. 3.

§ 25.

Náhrada ušlého výdělku.

(1) Stát (zdravotní správa) poskytne náhradu za pracovní výdělek ušlý následkem ochranných opatření nařízených a provedených podle ustanovení tohoto zákona nebo předpisů vydaných podle něho osobám, u kterých součet ročního důchodu spolu s důchodem osob povinných je živiti nepřesahuje částku 72.000 Kčs. Tato částka se zvyšuje o 3.600 Kčs na každého dalšího rodinného příslušníka, který má nárok na výživu.

(2) Ušlý pracovní výdělek se nahradí v celé výši, pokud náhrada takto poskytnutá nepřesahuje spolu s případným ostatním příjmem poškozeného částku 36.000 Kčs. Částka 36.000 Kčs se zvyšuje o 3.600 Kčs na každého dalšího rodinného příslušníka, který má nárok na výživu.

(3) Přísluší-li oprávněné osobě podle jiných předpisů nárok na náhradu ušlého výdělku proti osobě třetí, poskytne jí stát (zdravotní správa) pouze případný doplněk na míru uvedenou v odstavci 2.

(4) Podrobnosti o poskytování náhrady za ušlý pracovní výdělek, zejména se zřetelem na sociální poměry postiženého, určí vláda nařízením.

§ 26.

Náhrada za škody způsobené desinfekcí.

Způsob poskytnutí náhrady škody za předměty, které byly při provádění úředně nařízené desinfekce poškozeny nebo zničeny, její výši, jakož i okruh fyzických a právnických osob, kterým nepřisluší nárok na náhradu škody, určí vláda nařízením.

§ 27.

Přihlášení nároku.

Nárok na náhradu ušlého výdělku (§ 25) nebo za předměty poškozené nebo zničené při desinfekci (§ 26) je třeba přihlásiti u příslušného okresního národního výboru do 60 dnů po provedení nařízeného ochranného opatření nebo po vykonané desinfekci (vrácení předmětu) a nemohla-li tak osoba stížená přenosnou nemocí učiniti pro nepřekonatelnou překážku způsobenou touto nemocí do 15 dnů poté, co překážka pominula, jinak nárok zanikne. Písemný výměr okresního národního výboru (§ 18) o nařízeném opatření musí obsahovati poučení o propadné lhůtě a následcích jejího nedodržení.

§ 28.

Odpočivné a zaopatřovací platy pro osoby činné při potlačování přenosných nemocí.

(1) Stali-li se některý lékař nebo veterinář činný při potlačování přenosné nemoci, kterou je nutno ohlásiti nezpůsobilým výdělkem ve svém povolání, poskytne mu zemský národní výbor (na Slovensku pověřenectvo zdravotnictví) v dohodě s příslušným finančním úřadem II. stolice ze státní pokladny odpočivný plat a zemřel-li, jeho oprávněným pozůstalým zaopatřovací plat. Odpočivné platy se stanoví ve výši pensijní základny úředníků zdravotní služby (služební třída Ib), 4. platové stupnice, stupně „a“. Zaopatřovací plat činí u vdovy 50% pensijní základny a u sirotků jednu polovinu vdovské pense. Oprávněným příslušníkům zemřelého lékaře nebo veterináře náleží úmrtné ve výši 25% příslušné pensijní základny. V ostatním platí pro přiznání odpočivných (zaopatřovacích) platů a úmrtného přiměřeně všeobecné předpisy o odpočivných (zaopatřovacích) plattech státních úředníků.

(2) Stali-li se ošetřovatel nebo jiná osoba zaměstnaná při potlačování přenosné nemoci, kterou je nutno ohlásiti, neschopným výdělkem, poskytne jim zemský národní výbor (na Slovensku pověřenectvo zdravotnictví) v dohodě

s příslušným finančním úřadem II. stolice ze státní pokladny odpočivný plat, a zemřeli-li, jejich oprávněným pozůstalým zaopatřovací plat. Odpočivné platy se stanoví ve výši pensijní základny státních zřízenců III. platové stupnice, stupeň 9. V ostatním platí pro přiznání odpočivných (zaopatřovacích) platů a úmrtného obdobně ustanovení odstavce 1.

(3) Nárok podle ustanovení odstavců 1 a 2 nepřísluší, pokud osobám tam uvedeným nebo jejich oprávněným pozůstalým náleží odpočivné (zaopatřovací) platy z jejich služebního poměru nebo důchody podle předpisů o veřejnoprávním sociálním pojištění a dosahují alespoň výměry stanovené v odstavci 1 nebo 2.

(4) Nedosahují-li odpočivné (zaopatřovací) platy nebo důchody uvedené v odstavci 3 výše určené v odstavci 1 nebo 2, doplní se na výměru tam stanovenou.

§ 29.

Infekční přídavek. Odměny a náhrady.

(1) Lékařům, veterinářům, ošetřovatelům a jiným osobám zaměstnaným při potlačování přenosných nemocí přísluší po dobu jejich činnosti při potlačování přenosných nemocí infekční přídavek. Vláda určí nařízením podmínky pro přiznání infekčního přídávku a stanoví jeho výši.

(2) Stát (zdravotní správa) může poskytnouti osobám činným při potlačování přenosných nemocí přiměřenou jednorázovou odměnu za mimořádné a obětavé spolupůsobení při provádění opatření podle tohoto zákona, které vedlo k rychlému a úspěšnému potlačení přenosné nemoci.

(3) Přesahují-li úkony osob uvedených v §§ 2, 3 a v odstavci 1 nebo osob, kterým bylo nařízeno podrobiti se ochranným opatřením podle ustanovení §§ 7 až 17, meze povinné péče podle tohoto zákona, může stát (zdravotní správa) poskytnouti přiměřenou náhradu nákladů vynaložených na takové úkony, a to i vedle odměny poskytnuté podle odstavce 2.

Část V.

Všeobecná ustanovení.

§ 30.

(1) Úředními lékaři podle tohoto zákona se rozumějí úřední lékaři okresních a zemských národních výborů (na Slovensku pověřenectva zdravotnictví), jakož i lékaři v osobním stavu úředníků zdravotní služby při ministerstvu zdravotnictví. Státní obvodní (obecní, městští) lékaři jsou povinni spolupůsobiti při provádění

ustanovení tohoto zákona a předpisů vydaných podle něho.

(2) Úřady státní zdravotní správy mohou, vyžaduje-li toho veřejný zájem zdravotní, pověřiti prováděním svých rozhodnutí a opatření též jiné než úřední lékaře (dále jen „epidemické lékaře“). Epidemičtí lékaři jsou oprávněni prováděti v mezích svého pověření úkony úředního lékaře (odstavec 1)

(3) Není-li epidemický lékař ustanoven ve veřejné službě, upraví se jeho služební poměr smlouvou obdobně podle předpisů o státních úřednických ustanovených ve zdravotní službě.

§ 31.

(1) Pokud ministr (ministerstvo) zdravotnictví všeobecně upraví podle předcházejících ustanovení některou věc, učiní tak pro Slovensko po vyjádření pověření (pověřenectva) zdravotnictví, který se po případě dohodne se zúčastněnými pověřenci (pověřenectvy). Vyjádření musí býti podáno v přiměřené lhůtě podle povahy věci.

(2) Ministr (ministerstvo) zdravotnictví vykonává svou působnost podle tohoto zákona na Slovensku zásadně prostřednictvím příslušného pověření (pověřenectva), který se při tom řídí směrnicemi a rozhodnutími vydanými ministrem (ministerstvem) zdravotnictví.

(3) Vyhlášky ministra (ministerstva) zdravotnictví v Úředním listě republiky Československé ve věcech upravených tímto zákonem uveřejní pověřenec (pověřenectvo) zdravotnictví též v Úředním vestníku.

§ 32.

Činiti opatření podle tohoto zákona v oboru vojenské správy náleží orgánům státní zdravotní správy za součinnosti vojenských zdravotních orgánů podle směrnic, které vydá ministr zdravotnictví v dohodě s ministrem národní obrany.

Část VI.

Ustanovení trestní.

§ 33.

(1) Okresním národním výborem bude potrestán pro správní přestupek pokutou do 5.000 Kčs nebo trestem na svobodě do 14 dnů, kdo

1. neučiní včas povinné hlášení podle ustanovení § 2 nebo předpisů vydaných podle něho,
2. jedná proti ustanovení § 3 nebo § 6, odst. 1, 3 nebo 4.

(2) Kdo se nepodrobí ochranným opatřením nařízeným podle ustanovení §§ 7 až 17 tohoto zákona, bude potrestán okresním národním výborem pro správní přestupek, pokud nejde o čin přísněji trestný, pokutou do 25.000 Kčs nebo trestem na svobodě do 3 měsíců.

(3) Byla-li podle odstavců 1 a 2 uložena pokuta, vyměří okresní národní výbor zároveň pro případ její nedobytnosti podle míry zavinění náhradní trest na svobodě do 3 měsíců.

§ 34.

Předměty, se kterými bylo nakládáno v rozporu s ustanoveními tohoto zákona nebo proti předpisům vydaným podle něho, může prohlásiti okresní národní výbor za propadlé ve prospěch státní pokladny, a to i když pachatel nemůže býti odsouzen.

Část VII.

Ustanovení závěrečná.

§ 35.

(1) Zrušuje se platnost, po případě použitelnost předpisů odporujících ustanovením tohoto zákona. Zejména se zrušuje platnost (použitelnost):

1. ustanovení §§ 28 až 35, 37, 38, 80 až 89 zák. čl. XIV/1876 o uspořádání veřejného zdravotnictví, jakož i předpisů podle nich vydaných,
2. zák. čl. V/1886, o zamezení rozšiřování se oční nemoci trachom,
3. zákona ze dne 14. dubna 1913, č. 67 ř. z., o zamezení a potlačení přenosných nemocí, jakož i předpisů vydaných podle něho, pokud není v odstavci 2 stanoveno jinak,
4. vládního nařízení ze dne 17. dubna 1941, č. 254 Sb., o potírání přenosných nemocí, ve znění vládního nařízení ze dne 30. prosince 1944, č. 290 Sb., jakož i předpisů vydaných podle něho.

(2) Nedotčena zůstává platnost (použitelnost):

1. ustanovení § 316 zák. čl. V/1878 (trestní zákon o zločinech a přečinech),
2. ustanovení §§ 99 až 101 zák. čl. XL/1879 (trestní zákon o přestupcích),
3. ustanovení § 393 tr. z. ve znění § 49 zákona č. 67/1913 ř. z.,
4. ustanovení § 108, odst. 2 a § 124, odst. 2, písm. m) zákona ze dne 20. května 1937, č. 86 Sb., o drahách (železničního zákona),
5. vládního nařízení ze dne 25. srpna 1942, č. 367 Sb., o obecních desinfektorech.

§ 36.

Tento zákon nabývá účinnosti třicátého dne po vyhlášení; provede jej ministr zdravotnictví v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Dr. Beneš v. r.

Zápotocký v. r.

Plojhar v. r.

61.

Zákon

ze dne 20. března 1948

o některých ochranných opatřeních proti tuberkulóse.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část I.

Ohlašovací povinnost.

§ 1.

(1) Ústavu národního zdraví po případě ústavu pověřenému jeho úkoly zřízeným podle §§ 3 a 7 zákona ze dne 19. března 1947, č. 49 Sb., o poradenské zdravotní péči (dále jen „ústav národního zdraví“), jest hlásiti:

- a) každé onemocnění aktivní tuberkulosou nebo podezření z takového onemocnění,
- b) každé úmrtí na tuberkulosu nebo úmrtí osoby léčené na tuberkulosu.

(2) Hlášení jest učiniti do 3 dnů od zjištění některé ze skutečností uvedených v odstavci 1 ústavu národního zdraví příslušnému podle bydliště hlášené osoby, který je neprodleně odevzdá příslušné protituberkulosní poradně (dále jen „poradně“).

§ 2.

(1) Hlášením jest povinen:

- a) v léčebných a ošetrovacích ústavech, poradnách a ambulatoriích vedoucí lékař nebo lékař, který ho zastupuje,
- b) ve výchovných, kárných, vězeňských a jim podobných ústavech ústavní lékař; není-li ho, ošetřující lékař,
- c) jinak každý lékař, který onemocnění, podezření z onemocnění nebo úmrtí na tuberkulosu zjistil.

(2) Nebyla-li osoba zemřelá na tuberkulosu před smrtí v lékařském ošetření, hlásí její úmrtí státní obvodní (obecní, městský) lékař (úřední ohledač mrtvol).

(3) Hlášení podle § 1, odst. 1 jest povinen učiniti též každý veterinář a lékárník, který při výkonu svého povolání nabyl podezření o zdroji nákazy tuberkulosou u lidí a veterinář, který zjistil tuberkulosu u domácích zvířat.

(4) Způsob hlášení a údaje, jež má hlášení obsahovati, stanoví ministerstvo zdravotnictví vyhláškou v Úředním listě republiky Československé.

§ 3.

(1) Tuberkulosní nemocný (dále jen nemocný), po případě, není-li schopen tak učiniti, osoba, která o něho pečuje, jsou povinni hlásiti ústavu národního zdraví příslušnému podle dosavadního bydliště nemocného nejdéle do 15 dnů každou trvalou změnu bydliště (bytu).

(2) Okresní národní výbor může na návrh ústavu národního zdraví uložit osobě onemocnělé nakažlivou tuberkulosou, aby hlásila ústavu národního zdraví příslušnému podle místa jejího trvalého bydliště i přechodné změny pobytu, trvajících déle než 1 měsíc.

(3) Vedoucí lékař léčebného nebo ošetrovacího ústavu nebo lékař, který ho zastupuje, je povinen hlásiti každé přijetí a propuštění nemocného tuberkulosou ústavu národního zdraví příslušnému podle dosavadního bydliště nemocného.

(4) Přednostové ústavů výchovných, kárných, vězeňských nebo jim podobných jsou rovněž povinni hlásiti každé propuštění nemocného tuberkulosou ústavu národního zdraví příslušnému podle bydliště nemocného. U osob bez stálého bydliště budiž hlášení učiněno včas před propuštěním ústavu národního zdraví příslušnému podle místa propouštěcího ústavu.

Část II.

Úkoly protituberkulosních poraden.

§ 4.

Úkolem poradny (§ 1, odst. 3 zákona č. 49/1947 Sb.) je zejména:

- a) vésti v patrnosti hlášené nemocné,
- b) vyšetřiti a sledovati zdravotní stav nemocných tuberkulosou a jimi ohrožených osob, zejména spolubydlících, usměrňovati jejich

řádnou životosprávu, zprostředkovati jejich řádné léčení, zařizovati případnou izolaci a dozírati na její dodržování, pátrati po zdroji nákazy a činiti veškerá opatření pro zvýšení zdravotní a sociální úrovně nemocného a jeho rodiny,

- c) pátrati po nezjištěných případech tuberkulosity,
- d) působiti k tomu, aby bylo zamezeno šíření tuberkulosity, a to zejména poučováním jednotlivců i hromadnou výchovou.

Část III.

Vyšetření nemoci a pátrání po zdroji nákazy.

§ 5.

(1) Okresní národní výbor učiní prostřednictvím poradny opatření, aby byla provedena veškerá vyšetření, nutná pro zjištění přesné diagnosy a zdroje nákazy.

(2) Veřejné ústavy léčebné a ošetrovací, jakož i zdravotní ústavy výzkumné a badací, které patří veřejnoprávním korporacím nebo veřejným fondům, jsou povinny provést vyžádaná šetření a sdělití výsledek příslušné poradně.

§ 6.

(1) Osoby hlášené jako nemocné nebo z nemoci podezřelé (§ 1, odst. 2), jakož i všechny osoby, které byly nebo jsou s nimi v trvalém styku, jsou povinny oznámiti poradně na její dotaz všechny okolnosti důležité pro zjištění zdravotního stavu nemocného a zdroje nákazy, a dále se podrobiti všem opatřením, nutným k lékařským vyšetřením, jakož i doзору poradny [§ 4, písm. b)].

(2) Orgány poradny jsou oprávněny vstupovati za účelem pátrání po zdroji nákazy na místa, kde se zdržovaly nebo zdržují osoby hlášené jako nemocné nebo z nemoci podezřelé (§ 1, odst. 2), zejména do bytů a na pracovní místa. Při tom musí býti šetřeno zákonných předpisů o ochraně svobody osobní, domovní a tajemství poštovního a listovního, jakož i dbáno toho, aby provoz na pracovním místě nebyl rušen.

(3) Osoby, které byly v trvalém styku se zemřelou osobou tuberkulosní, jsou povinny se podrobiti po dobu nejméně pěti let od její smrti, pokud jde o osoby mladší osmnácti let a po dobu dvou let, pokud jde o osoby starší, šetřením a kontrolním opatřením poradny prováděným podle odstavce 1.

Část IV.

Ochranná opatření a zařízení.

§ 7.

(1) V zájmu ochrany zdraví před tuberkulosou může ministerstvo zdravotnictví učiniti všechna potřebná a vhodná opatření. Zejména může naříditi:

- a) povinné tuberkulinové zkoušky,
- b) povinné roentgenologické prohlídky na tuberkulosu, a to jak hromadné, tak u jednotlivých osob,
- c) povinné ochranné očkování proti tuberkulose.

(2) Hromadné prohlídky osob podléhajících veřejnoprávnímu sociálnímu pojištění provádějí ústavy národního zdraví (poradny) v dohodě s nositeli veřejnoprávního nemocenského pojištění.

(3) Ve smyslu opatření podle odstavce 1 může ministerstvo zdravotnictví naříditi, aby tuberkulosní zvířata byla usmrcována nebo jinak odstraňována. Za usmrcená nebo jinak odstraněná zvířata poskytuje státní pokladna odškodnění nebo podporu podle všeobecných předpisů o odškodném, podporách a některých dalších opatřeních při nákazách a jiných nemocích zvířat. Podrobnosti stanoví ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvy vnitra, zemědělství a financí a vyhlásí je v Úředním listě republiky Československé.

§ 8.

Osoby a orgány, kterým přísluší péče o školy, veřejné budovy, dopravní prostředky, potravinářské a stravovací závody a zařízení, komunikace, hřiště, lázně a vůbec o místa, kde se zpravidla shromažďuje větší množství osob, jsou povinny se postarati o to, aby nevzniklo nebezpečí šíření tuberkulosní nákazy. Podrobnosti určí ministr zdravotnictví v dohodě se zúčastněnými ministry vyhláškou v Úředním listě republiky Československé.

§ 9.

Isolace.

(1) Osoba onemocnělá nakažlivou nebo z nakažlivosti podezřelou tuberkulosou jest povinna se podrobiti izolaci v bytě nebo ústavu pro léčení tuberkulose nebo jiným nutným omezením ve způsobu života a ve volbě místa pobytu.

(2) Isolace v bytě se provádí podle pokynů poradny. Není-li dbáno těchto pokynů, nařídí okresní národní výbor jejich provedení, ne-

uzná-li za nutné učiniti opatření podle odstavce 3.

(3) Není-li možno provésti izolaci v bytě nebo nezachová-li nemocný, jemuž byla nařízena izolace v bytě, pokynů poradny, může okresní národní výbor na návrh příslušné poradny nebo úředního lékaře naříditi, aby byl nemocný umístěn v nemocnici, především na odborném plicním oddělení.

(4) Tuberkulosní osoby uvedené v odstavci 1, léčené nebo izolované v ústavu, mohou býti propuštěny do domácího ošetření pouze se souhlasem okresního národního výboru příslušného podle bydliště nemocného, který jej udělí jen tehdy, zjistí-li příslušná poradna, že lze nemocného izolovati v bytě. Osoby, u nichž léčením (izolací) pominuly podmínky uvedené v odstavci 1, mohou býti propuštěny do domácího ošetření bez tohoto souhlasu.

§ 10.

Provádí-li se izolace v bytě (§ 9, odst. 2 a 4), může okresní národní výbor naříditi na návrh příslušné poradny odloučení dětí od matky nebo od jiného rodinného příslušníka, jsou-li tyto osoby stíženy nakažlivou nebo z nakažlivosti podezřelou tuberkulosou, jakož i přemístění dětí do vhodné rodinné nebo ústavní péče na dobu nezbytné potřeby.

§ 11.

Omezení výkonu povolání nebo zaměstnání.

(1) Okresní národní výbor může na návrh poradny naříditi zaměstnavateli, aby osoby nemocné nakažlivou nebo z nakažlivosti podezřelou tuberkulosou byly zaměstnány na odděleném pracovním místě podle pokynů lékaře pověřeného hygienickou kontrolou pracovního místa.

(2) Okresní národní výbor zakáže na návrh příslušné poradny osobě nemocné nakažlivou tuberkulosou zcela nebo částečně výkon povolání nebo činnosti, při níž by mohla šířiti nákazu.

(3) Okresní úřady ochrany práce jsou povinny se starati osobám postiženým zákazem podle odstavce 2 o vhodné náhradní zaměstnání.

(4) Okresní národní výbor zruší svůj zákaz vydaný podle odstavce 2 na návrh příslušné poradny.

(5) Podrobnosti k provedení odstavců 1 až 4 určí ministr zdravotnictví v dohodě s ministry sociální péče a průmyslu vyhláškou v Úředním listě republiky Československé.

§ 12.

Vláda může nařízením stanoviti, zda a pokud se pro nastoupení některých zaměstnání nebo zahájení některých činností vyžaduje předložení potvrzení poradny, že uchazeč není nemocen nakažlivou nebo z nakažlivosti podezřelou tuberkulosou.

§ 13.

Povinné léčení.

Osoby nemocné aktivní tuberkulosou jsou povinny dáti se léčiti v ústavu nebo mimo ústav za podmínek, které stanoví vláda nařízením.

§ 14.

Desinfekce.

Po dobu domácího ošetřování jsou nemocný a osoby, které o něho pečují, povinni prováděti běžnou desinfekci podle pokynů příslušné poradny. Při změně bytu a v případě úmrtí provede se závěrečná desinfekce podle všeobecných předpisů o potírání přenosných nemocí.

§ 15.

Výstavba protituberkulosních zařízení a přeškolení tuberkulosních osob.

(1) Ministerstvo zdravotnictví se postará o vybudování pavilonů a oddělení pro léčení a izolaci tuberkulosních osob při všeobecných veřejných nemocnicích, léčebných sanatorií, specialisovaných léčeben pro doléčení a přeškolení tuberkulosních, preventorií pro osoby ohrožené tuberkulosou a zvláštních osad pro osoby tuberkulosní, pokud o to není jinak postaráno.

(2) Přeškolení tuberkulosních osob se provádí podle směrnic, které vydá ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvem sociální péče a s ostatními zúčastněnými ministerstvy a vyhlásí v úředním listě republiky Československé.

§ 16.

Hospodářská výpomoc tuberkulosním.

Vláda určí nařízením, za jakých podmínek a jakým způsobem poskytne stát (zdravotní správa) peněžité i věcné podpory v případech, kde nepříznivé poměry osob tuberkulosních a osob povinných podle zákona je živiti brání úspěšnému provádění ochranných opatření podle tohoto zákona nebo znemožňují řádnou výživu nemocného a osob odkázaných na něho svou výživou.

Část V.

Náhrada nákladů a škod.

§ 17.

(1) Náklady a škody, které vznikly prováděním opatření podle tohoto zákona nebo předpisů vydaných podle něho, hradí stát (zdravotní správa), pokud není v odstavci 2 stanoveno jinak.

(2) Stát (zdravotní správa) nehradí:

1. náklady izolace prováděné v bytě (§ 9, odst. 2 a 4),
2. náklady, které vzniknou zaměstnavateli provedením ochranného opatření podle § 11, odst. 1,
3. náklady běžné desinfekce (§ 14),
4. náklady ústavní izolace (§ 9, odst. 3) a náklady spojené s léčením a ošetřením tuberkulosních osob, pokud nejsou splněny podmínky § 18, odst. 1,
5. ušlý výdělek přesahující hranici stanovenou v § 19, odst. 2,
6. náklady spojené s výplatou přídavků a náhrad podle ustanovení § 21, odst. 1 až 3, pokud nejde o zaměstnance státní.

§ 18.

(1) Ošetřovací výlohy za osobu izolovanou z úředního příkazu, po případě dobrovolně na návrh příslušné poradny v nemocnici nebo jiném vhodném ústavu (§ 9, odst. 3), hradí stát (zdravotní správa) pokud není povinen nositel veřejnoprávního sociálního pojištění podle příslušných předpisů poskytovat nemocenské ošetřování nebo úhradu nákladů jím vzešlých.

(2) Stát (zdravotní správa) hradí též náklady povinného léčení a ošetření osob nemocných tuberkulosou (§ 13), pokud jsou splněny podmínky odstavce 1.

§ 19.

Náhrada ušlého výdělku.

(1) Stát (zdravotní správa) poskytne náhradu za pracovní výdělek ušlý následkem ochranných opatření nařízených a provedených podle ustanovení tohoto zákona nebo předpisů vydaných podle něho osobám, u kterých součet ročního důchodu, spolu s důchodem osob povinných je živiti nepřesahuje částku 72.000 Kčs. Tato částka se zvyšuje o 3.600 Kčs na každého dalšího rodinného příslušníka, který má nárok na výživu.

(2) Ušlý pracovní výdělek se uhradí v celé výši, pokud náhrada takto poskytnutá nepřesahuje spolu s případným ostatním příjmem poškozeného částku 36.000 Kčs ročně. Tato částka se zvyšuje o 3.600 Kčs na každého dalšího rodinného příslušníka, který má nárok na výživu.

(3) Přísluší-li oprávněné osobě podle jiných předpisů nárok na náhradu ušlého výděleku proti třetí osobě, poskytne jí stát (zdravotní správa) pouze případný doplněk na míru uvedenou v odstavci 2.

(4) Poskytnutí náhrady za ušlý výdělek podle odstavce 1 může být při opatřeních podle § 11 vázáno na podmínky, zejména na povinnost přijmouti vhodnou náhradní zaměstnání (§ 11, odst. 3).

(5) Nárok na náhradu ušlého výděleku je třeba uplatnit do 60 dnů po provedení výměrem nařízeného ochranného opatření u okresního národního výboru, jinak zanikne. Výměr okresního národního výboru o nařízeném opatření musí obsahovati poučení o propadné lhůtě a následcích jejího nedodržení.

(6) Podrobnosti o poskytování náhrady za ušlý pracovní výdělek, zejména se zřetelem na sociální poměry postiženého, určí vláda nařízením.

§ 20.

Náhrada za škody způsobené desinfekcí.

O náhradě za předměty poškozené nebo zničené při desinfekci platí obdobně ustanovení §§ 26 a 27 zákona ze dne 20. března 1948, č. 60 Sb., o potírání nemocí přenosných na lidi.

§ 21.

Přídavky a náhrady osobám zaměstnaným v zařízeních pro osoby nemocné tuberkulosou.

(1) Osobám zaměstnaným v poradnách, léčebných a ošetrovacích ústavech a ambulatořích pro osoby nemocné tuberkulosou, přísluší po dobu jejich zaměstnání v takovém ústavu nebo zařízení infekční přídavek. Výši infekčního přídavku určí vláda nařízením.

(2) Stal-li se zaměstnanec uvedený v odstavci 1 při výkonu svého povolání dočasně neschopným práce pro onemocnění tuberkulosou nebo pro poruchu na zdraví způsobenou roentgenovými paprsky, poskytne mu zaměst-

navatel po dobu takové neschopnosti jako náhradu pracovního výděleku doplněk k dávkám sociálního pojištění, a to nejvýše do částky jeho posledního pracovního důchodu, pokud mu podle jiných předpisů nepřísluší nárok na plný služební plat (mzdu). Po dobu takové neschopnosti nesmí býti zaměstnanec propuštěn z důvodů uvedených v § 21 zákona ze dne 11. července 1934, č. 154 Sb., o soukromých zaměstnancích.

(3) Zaměstnanci uvedenému v odstavci 1, který při výkonu svého povolání onemocněl tuberkulosou nebo utrpěl poruchu na zdraví roentgenovými paprsky a jest proto, ač byl uznán schopným práce, nucen přejíti do jiného zaměstnání, poskytne zaměstnavatel jednorázovou náhradu za škodu utrpěnou na zdraví, a to i tehdy, když se jeho pracovní důchod přechodem do jiného zaměstnání nesníží. Pro výši jednorázové náhrady jsou rozhodné stupeň invalidity a výše posledního pracovního důchodu poškozeného zaměstnance. Podrobnosti o poskytnutí náhrady a její výši určí vláda nařízením.

(4) Stal-li se zaměstnanec uvedený v odstavci 1 trvale neschopným výděleku, poněvadž při výkonu svého povolání onemocněl tuberkulosou nebo utrpěl poruchu na zdraví roentgenovými paprsky, přísluší mu 50% přídavek k odpočívánu platu (invalidnímu důchodu); zemřel-li následkem těchto onemocnění, přísluší jeho oprávněným pozůstalým tento přídavek k zaopatřovacímu platu (vdovskému nebo sirotčímu důchodu).

Část VI.

Všeobecná ustanovení.

§ 22.

Všechny osoby účastné při provádění tohoto zákona a předpisů vydaných podle něho, jsou bez újmy ohlašovací povinnosti podle ustanovení §§ 1 až 3 povinny zachovávatí naprostou mlčenlivost o onemocnění tuberkulosou. Porušením tajemství není, upozorní-li orgány poradny na tuto okolnost osoby, které jsou ve styku nebo přicházejí do styku s osobami nemocnými nakažlivou nebo z nakažlivosti podezřelou tuberkulosou. Úřední písemnosti, které se pořizují při provádění tohoto zákona, pokud obsahují údaje o tuberkulosních osobách, jsou důvěrné.

§ 23.

Ustanovení §§ 21 a 22 se vztahují na zaměstnance státu a svazků zájmové a územní

samosprávy, jejich ústavů, podniků a fondů, jakož i ústavů, podniků a fondů jimi spravovaných jen potud, pokud přiznání výhod plynoucích z ustanovení § 21 a povinnosti uložené v § 22 nejsou upraveny zvláštními zákonnými předpisy nebo předpisy vydanými na jejich podkladě nebo podle obdoby uvedených předpisů.

§ 24.

Osvobození od poplatků.

(1) Žádosti o poskytnutí peněžité nebo věcné podpory podle § 16 a podání, jimiž se uplatňují nároky podle §§ 17 až 21, jsou osvobozeny od poplatků.

(2) Poskytnutí peněžité nebo věcné podpory podle § 16 jest osvobozeno od daně darovací.

§ 25.

Ústav národního zdraví je povinen upozorniti osoby hlášené jako nemocné nebo z nemoci podezřelé na práva a povinnosti plynoucí jim z ustanovení tohoto zákona nebo předpisů vydaných podle něho.

Část VII.

Ustanovení trestní.

§ 26.

(1) Okresní národní výbor potrestá pro správní přestupek, pokud nejde o čin přísněji trestný, pokutou do 10.000 Kčs nebo trestem na svobodě do 1 měsíce toho, kdo

1. nesplní ohlašovací povinnost, uloženou mu podle ustanovení §§ 1 až 3,
2. jedná proti ustanovením §§ 6 a 22 nebo
3. se nepodrobí ochranným opatřením nařízeným podle ustanovení §§ 7 až 14.

(2) Byla-li podle odstavce 1 uložena pokuta, vyměří okresní národní výbor podle míry zavinění pro případ nedobytnosti náhradní trest na svobodě do 1 měsíce.

Část VIII.

Ustanovení závěrečná.

§ 27.

Vláda vydá nařízením podrobné předpisy k provedení tohoto zákona, a to zejména §§ 12, 13, 16, 19 a 21.

§ 28.

(1) Pokud ministr (ministerstvo) zdravotnictví všeobecně upraví podle předcházejících ustanovení některou věc, učiní tak pro Slovensko po vyjádření pověřence (pověřectva) zdravotnictví, který se po případě dohodne se zúčastněnými pověřenci (pověřectvy). Vyjádření musí býti podáno v přiměřené lhůtě podle povahy věci.

(2) Ministr (ministerstvo) zdravotnictví vykonává svou působnost podle tohoto zákona na Slovensku zásadně prostřednictvím příslušného pověřence (pověřectva), který se při tom řídí směrnicemi a rozhodnutími vydanými ministrem (ministerstvem) zdravotnictví.

(3) Vyhlášky ministra (ministerstva) zdravotnictví v Úředním listě republiky Československé ve věcech upravených tímto zákonem uveřejní pověřenec (pověřectvo) zdravotnictví též v Úradnom vestníku.

§ 29.

Činiti opatření podle tohoto zákona v oboru vojenské správy náleží orgánům státní zdravotní správy za součinnosti vojenských zdravotních orgánů podle směrnic, které vydá ministr zdravotnictví v dohodě s ministrem národní obrany.

§ 30.

(1) Platnost (použitelnost) předpisů odporujících ustanovením tohoto zákona, se zrušuje.

(2) Nedotčena zůstávají ustanovení § 108, odst. 2 a § 124, odst. 2, písm. m) zákona ze dne 20. května 1937, č. 86 Sb., o drahách (železničního zákona).

§ 31.

Tento zákon nabývá účinnosti třicátého dne po vyhlášení; provede jej ministr zdravotnictví v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Dr. Beneš v. r.

Zápotocký v. r.

Plojhar v. r.

62.

Zákon

zo dňa 25. marca 1948,

ktorým sa rozširuje platnosť zákona zo dňa 30. januára 1947, č. 16 Sb., o umiestení a inom zaopatrení zamestnancov na skonfiškovanom pôdohospodárskom majetku a ich rodinných príslušníkov, na Slovensko.

Ústavodarné Národné zhromaždenie republiky Československej usnieslo sa na tomto zákone:

Čl. I.

Platnosť zákona č. 16/1947 Sb. (ďalej len „zákon“) sa rozširuje na Slovensko s týmito odchýlkami:

1. V § 1, ods. 1, v § 2, ods. 1, písm. b) a v § 6, ods. 1 zákona nahrádza sa dátum 23. júna 1945 dátom 1. marca 1945;

2. kde sa v zákone hovorí o dekréte prezidenta republiky zo dňa 21. júna 1945, č. 12 Sb., o konfiškácii a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov českého a slovenského národa, rozumie sa tým nariadenie Slovenskej národnej rady zo dňa 23. augusta 1945, č. 104 Sb. n. SNR, o konfiškácii a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa, v znení nariadení Slovenskej národnej rady zo dňa 14. mája 1946, č. 64 Sb. n. SNR, a zo dňa 19. decembra 1947, č. 89 Sb. n. SNR (ďalej len „nariadenie“);

3. kde sa v zákone hovorí o ministerstvách, nastupujú miesto nich príslušné povereníctva; povereníctva sa riadia smernicami príslušných ministerstiev;

4. kde sa v zákone — s výnimkou § 10, ods. 2 — hovorí o Národnom pozemkovom fonde pri Ministerstve zemedelstva, rozumie sa tým Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, v § 1, ods. 1, v § 3, ods. 2, v § 5, ods. 2 a v § 6, ods. 1, vete prvej a ods. 2 zákona však Československý štát;

5. v § 1 zákona sa rozumie pôdou spravovanou Národným pozemkovým fondom pri Ministerstve zemedelstva pôda spravovaná Správou majetkov pre pozemkovú reformu, zriadenou podľa § 20 nariadenia;

6. v § 1, ods. 1 zákona nastupujú namiesto §§ 6 a 7 dekrétu č. 12/1945 Sb. §§ 6 až 9, 11 a 12 nariadenia;

7. v § 3, ods. 1 zákona sa vypúšťajú slová „(§ 1 vládneho nariadenia zo dňa 4. júna 1945, č. 13 Sb., o dočasnej výstavbe úradov ochrany práce)“;

8. v § 4 zákona nastupuje namiesto § 7, ods. 6 dekrétu č. 12/1945 Sb. § 12 nariadenia;

9. v § 5, ods. 3 a v § 6, ods. 1 zákona nastupuje namiesto počiatočného dňa účinnosti zákona počiatočný deň účinnosti tohoto zákona;

10. v § 6, ods. 1, vete druhej zákona sa vypúšťajú slová „ktoré bude vyplácať.“;

11. v § 8, ods. 1 zákona nastupuje namiesto dňa jeho vyhlásenia deň vyhlásenia tohoto zákona;

12. v § 9 zákona nastupuje namiesto § 1, ods. 1, písm. a) a b) dekrétu č. 12/1945 Sb. § 1, ods. 1, písm. a) až c) nariadenia a miesto § 1, ods. 2 uvedeného dekrétu § 1, ods. 4 nariadenia;

13. v § 10, ods. 2 zákona sa vypúšťajú slová „Národný pozemkový fond“ a namiesto Ústrednej rady odborov nastupuje Slovenská odborová rada;

14. v § 10 zákona uvedená komisia je spôsobilá sa usnášať, keď sú prítomní okrem predsedu alebo jeho zástupcu aspoň traja členovia komisie;

15. v § 11, ods. 1 zákona sa rozumie úhradou stanovenou podľa § 10 dekrétu č. 12/1945 Sb. alebo podľa § 7 dekrétu prezidenta republiky zo dňa 12. júla 1945, č. 28 Sb., o osídlení pôdohospodárskej pôdy Nemcov, Maďarov a iných nepriateľov štátu českými, slovenskými a inými slovanskými roľníkmi, prídellová cena stanovená podľa §§ 15 a 16 nariadenia;

16. v § 11, ods. 2 zákona nastupuje namiesto §§ 11 a 12 dekrétu č. 12/1945 Sb. a § 8 dekrétu č. 28/1945 Sb. § 19 nariadenia.

Čl. II.

(1) Ustanovenie § 24 nariadenia a vykonávacie nariadenie Sboru povereníkov zo dňa 31. mája 1946, č. 82 Sb. n. SNR, o odškodnení stálych zamestnancov, ktorí v dôsledku vykonávania nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb. n. SNR stratia svoje doterajšie zamestnanie, neplatí.

(2) O žiadostiach o odškodnenie v peniazoch podľa § 2, ods. 1, písm. b) nariadenia č. 82/1946 Sb. n. SNR, pokiaľ o nich nebolo právoplatne rozhodnuté pred účinnosťou tohoto zákona, sa už nerozhodne; žiadatelia však môžu podať žiadosť podľa tohoto zákona. O ostatných žiadostiach, pokiaľ boli už podané a nebolo o nich rozhodnuté pred účinnosťou tohoto zákona, platí, ako by boli podané podľa tohoto zákona.

Čl. III.

Minister zemedelstva sa zmocňuje, aby upravil a vo Sbierke zákonov a nariadení vyhlásil znenie zákona č. 16/1947 Sb. vyplývajúce z ustanovení tohoto zákona.

Čl. IV.

Tento zákon nadobývá účinnost dnem vyhlášení; vykonávají ho ministři zemědělství a sociální starostlivosti v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

Duriš v. r.

Erban v. r.

63.

Zákon

ze dne 25. března 1948

o zhodnocení činnosti národních správců živnostenských podniků a o právech jejich vdov a sirotků.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Doba činnosti národního správce živnostenského podniku, po kterou podnik řádně spravoval ve smyslu ustanovení § 21 dekretu presidenta republiky ze dne 19. května 1945, č. 5 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizačních a ústavů, na Slovensku ve smyslu § 20 nařízení Slovenské národní rady ze dne 5. června 1945, č. 50 Sb. SNR, o národní správě, se započítává do předepsané doby pomocnického (tovaryšského) zaměstnání v příslušné živnosti.

(2) U živností uvedených v § 38, odst. 3 a 4 ž. ř. (§ 53, odst. 3 a 4 ž. z.) jest podmínkou započtení, že se národní správce před svým ustanovením vyučil živnosti obchodní. U ostatních živností vázaných na průkaz způsobilosti jest podmínkou započtení, že národní správce byl před svým ustanovením v témže oboru zaměstnán po dobu rovnající se alespoň dvěma třetinám celkové doby výcviku, předepsané nebo obvykle požadované pro průkaz způsobilosti; při tom je však třeba, aby u živností, kde je předepsáno vyučení, byl vyučen.

(3) Potvrzení o tom, že národní správce živnostenského podniku řádně spravoval, vydává úřad (orgán), který národního správce ustanovil.

§ 2.

(1) Právo národního správce na přiděl drobného živnostenského podniku podle § 5, odst. 1 zákona ze dne 14. února 1947, č. 31 Sb., o některých zásadách při rozdělování nepřátelského majetku, konfiskovaného podle dekretu presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondch národní obnovy, přechází na vdovu, nebyla-li vlastní vinou rozvedena, nebo na nezletilé nezaopatřené děti. Nárok na přiděl živnostenského podniku musí tyto osoby uplatnit nejpozději ve lhůtě, předepsané pro podání přihlášky o přiděl drobného živnostenského podniku. Zemřel-li však národní správce po podání přihlášky, musí nárok býti uplatněn před odevzdáním podniku.

(2) U osob uvedených v odstavci 1 musí být splněny podmínky stanovené § 5, odst. 1, č. 1 a 2 zákona č. 31/1947 Sb. a náležitosti stanovené živnostenským řádem (zákonem) pro provozování živnosti; nemají-li tyto osoby předepsaný průkaz způsobilosti nebo průkaz věcných znalostí, lze jim přidělit živnostenský podnik a udělit živnostenské oprávnění jen, zřídí-li si způsobilého náměstka podle § 55 ž. ř. (§ 71 ž. z.). Osoby, jimž bylo uděleno živnostenské oprávnění bez předložení průkazu způsobilosti nebo věcných znalostí, nejsou zproštěny od průkazu způsobilosti nebo věcných znalostí v případě přeložení živnosti mimo obec původního stanoviště nebo opětovného provozování živnosti, byl-li její výkon přerušen.

(3) Živnostenské oprávnění vdov a nezletilých nezaopatřených dětí trvá jen po dobu vdovství nebo nezletilosti.

§ 3.

Pokud tento zákon nestanoví jinak, zůstávají nedotčena ustanovení živnostenského řádu (živnostenského zákona) a předpisů jej měnících a doplňujících.

§ 4.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej ministři vnitřního obchodu, průmyslu a zdravotnictví v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

Fierlinger v. r.

Krajčír v. r.

Plojhar v. r.